

Принагідно зазначимо, що церква Святого Юра в Дрогобичі визнана пам'яткою національного значення і включена до списку Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО (червень 2013 р.). У грудні 2023 р. Комітет ЮНЕСКО із захисту культурної спадщини затвердив рішення внести її до Міжнародного переліку культурних цінностей, які перебувають під тимчасовим посиленням захистом. Церква Святого Юра в Дрогобичі є не лише архітектурним шедевром, а й важливою складовою культурної спадщини українського народу. Її унікальність полягає в поєднанні традиційних українських будівельних технологій з релігійним значенням і традиційною символікою, яка характерна для різних видів декоративно-ужиткового мистецтва, зокрема й вишивки.

Отже, як вишивка, так і сакральна дерев'яна архітектура є символами національної гордості, котрі виражають унікальність української культури та сприяють збереженню національної ідентичності. Крім того, вони використовуються як засоби комунікації, допомагаючи українському народові передавати свої цінності, історію та традиції з покоління в покоління.

Титаренко В. П.

*докторка педагогічних наук, професорка,
професорка кафедри теорії і методики технологічної освіти
Полтавського національного педагогічного
університету імені В. Г. Короленка*

ХУДОЖНЬО-ТВОРЧА ДІЯЛЬНІСТЬ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ТЕХНОЛОГІЧНОЇ ОСВІТИ: ІСТОРІЯ ТА СУЧАСНІСТЬ

В умовах сьогодення, інтеграції нашої держави до Європейського співтовариства стрімко зростає значення особистості у розвитку її соціально-значущих якостей. З цієї причини виникла потреба у спеціалістах, які володіють художньо-творчими здібностями. Цю групу

здібностей необхідно розвивати ще із шкільних років. Тому однією з головних осіб з цієї проблеми належить учителю трудового навчання та технологій. Творчість-продуктивна людська діяльність, здатна породжувати якісно нові матеріальні та духовні цінності суспільного значення [1, С. 451].

Отже, цілеспрямоване формування художня творчих здібностей учнів-це найголовніше завдання сучасної школи.

Проблема формування художньо-творчої діяльності майбутніх фахівців технологічної освіти набуває актуальності у контексті відродження національної культури.

При підготовці таких фахівців у вищих навчальних закладах освіти України у Полтавському національному педагогічному університеті імені В. Г. Короленка широко використовуються як традиційні форми, методи та засоби художнього творчої діяльності, так і розробляються нові форми цієї роботи [2].

Видатні вчені педагогіки та психології Зязюн І.А., Масол Л.М., Ничкало Н.Г., Ожич О.М., Радкевич В.О., Рудницька О. П., Титаренко В.П., Срібна Ю.А., Оршанський Л.В. у своїх наукових дослідженнях відзначають важливу роль художньої творчості та мистецтва.

У своїх наукових працях учені-дослідники технологічної освіти Гуревич Р. С., Коберник О.М., Мадзігон В.М., Сидоренко В.К., Стешенко В.В., Терещук Г.В., Тхоржевський Д.О. та інші широко упроваджують питання художньо-творчої діяльності при підготовці майбутніх фахівців технологічної освіти разом зі учнями та послідовниками їх наукових шкіл.

Зауважимо, що особливість уроків трудового навчання (технології) полягає у тому, що навчально-виховний процес у загальноосвітньому навчальному закладі розпочинається з 1 та закінчується у 11 класі. При вивченні теоретичного матеріалу на цих уроках широко приділяється увага предметно перетворювальній художньо-творчій діяльності.

Учителями-практикантами широко використовується інтерактивний характер змісту трудового навчання, який створює підґрунтя для міжпредметних зв'язків. Необхідно зазначити творчу роботу учителів шкіл –Лисенко Л.П. – доктор філософії, директор Кибинської гімназії Миргородської міської ради, Ляшенко С.В. – учитель трудового навчання Сагайдацького навчально-виховного комплексу «Загальноосвітній навчальний заклад I-III ступенів – дошкільний навчальний заклад» Шишацької селищної ради Полтавської області, Куратнік Т.В. – учитель трудового навчання ліцею №14 «Здоров'я» Полтавської міської ради, Рутковська О.М. – доктор філософії, учитель трудового навчання ліцею №32 «Європейський» Полтавської міської ради та багато інших учителів міста та Полтавської області [4].

З метою популяризації передового педагогічного досвіду з цієї проблеми на кафедрі теорії і методики технологічної освіти факультету технологій та дизайну педагогічного університету створена асоціація працівників загальноосвітніх навчальних закладів і викладачів університету. Здобувачі вищої освіти факультету проходять пропедевтичну, навчальну та виробничо-педагогічну практику в школах міста та області, безпосередньо набуваючи практичного художньо-творчого досвіду.

Уже багато років організаційно-методичну основу трудового навчання становить проектна діяльність. Цей метод і спрямований на формування саме художньо-творчих здібностей учнів. Шкільна програма з трудового навчання 5-9 класів, а з технологій 10-11 класів містить модулі із декоративно-ужиткової творчості, яка має досить великий художньо-творчий потенціал, що підтверджується теоретичними висновками та численними дослідженнями вчених.

Як показує багаторічний педагогічний досвід, художньо-творча діяльність отримується при виконанні систематичних вправ, спеціально підібраних групових та індивідуальних завдань, які широко

упроваджуються при вивченні навчальних дисциплін: «Технологічний практикум», «Народні промисли України», «Дизайн і мистецтво», «Основи проектно-технологічної діяльності» та ін.

Як підтверджує практика, великі можливості для творчості відкриваються перед майбутніми учителями технологічної освіти при вивченні художньої обробки різних конструкційних матеріалів, а також нетрадиційних матеріалів. При виконанні студентами різного роду художньо-творчих робіт необхідно здійснити всі етапи проекту та обов'язково його захистити.

Студенти при виготовленні художньо-творчих робіт використовують комп'ютерну техніку-це новий етап у розвитку художньої творчості. Як приклад, можна назвати 3D моделювання схем та малюнків.

До основних засобів розвитку художньо-творчої діяльності можна віднести: науково-методичну літературу, наочні посібники на відео та паперових носіях, методичні рекомендації, відвідування виставок і музеїв, твори які виготовлені студентами, викладачами, майстрами декоративно-прикладної творчості.

Для виготовлення творчих робіт широко використовуються сучасні технології розвитку художньо-творчих здібностей-метод проектів, інтеграцію знань, комп'ютерні технології, методику співробітництва, роботу із новими нетрадиційними матеріалами, сучасними різними, інструментами та пристроями [3].

Багаторічний досвід роботи на факультеті засвідчує: ніщо так не мотивує виготовлення студентами художньо-творчих, естетично завершених робіт з різних видів декоративно-прикладної творчості, як участь у різного роду виставках – місті, області, столиці та міжнародних (Австрія, Італія, Бельгія, Німеччина, Франція).

Таким чином, художньо-творча діяльність здобувачів вищої освіти дає змогу досягти головної мети-виховання особистісної нової генерації, з

високим рівнем самосвідомості, здатної до творчого доробку в повсякденному навколишньому середовищі.

Список використаних джерел

1. Гончаренко С. В. Український педагог. енциклопедичний словник. Видання друк, доповнене й впроваджене. Рівне : Волинські обереги, 2011. 552 с.

2. Методика трудового навчання: проектно-технологічний підхід : навч. посібник / В.В. Бербець, Н.В. Дубова, О.М. Коберник, Т.В. Кравченко та ін. / За заг. ред. О.М.Коберника, В.К.Сидоренка. Умань : Копіцентр, 2007. 204 с.

3. Оршанський Л.В. Основи гуцульського художнього деревообробництва : навч. посібник / Л.В. Оршанський, П.В. Андріюк. Косів: Писаний камінь, 2002.

4. Титаренко В.П. Вишивальне мистецтво Полтавщини. Полтава: Полтавський літератор, 2021. 268 с.

Близнюк М. М.

*доктор педагогічних наук, професор
кафедри професійної освіти, дизайну та безпеки життєдіяльності
Полтавського національного педагогічного університету
імені В. Г. Короленка*

Поліщук І. А.

*здобувачка першого (бакалаврського рівня) вищої освіти,
факультету технологій та дизайну Полтавського національного
педагогічного університету імені В. Г. Короленка*

ЦИФРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ У ДИЗАЙНЕРСЬКОМУ МИСТЕЦТВІ

Сучасний розвиток візуалізації цифровими технологіями дозволяє конструювати віртуальний простір, створювати медіа-продукти, моделі та інше у синтезі форм, форматів, змінюючи параметри та, по суті, не маючи жодних обмежень для творчого пошуку. У науково-популярній літературі зустрічаємо інформацію про тренд на іммерсивність чи занурення у